

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ број 88/2017, 27/2018 – др. закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023) и члана 47. став 1. тачка 1) Статута (дел. бр. 04-143/24 од 6. фебруара 2024. године и дел. бр. 365/24 од 25. марта 2024. године), Школски одбор Основне школе "Вожд Карађорђе" у Лесковцу, на седници одржаној 25. априла 2024. године, донео је

ПРАВИЛНИК О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „ВОЖД КАРАЂОРЂЕ“ У ЛЕСКОВЦУ

Члан 1.

У Правилнику о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика Основне школе „Вожд Карађорђе“ у Лесковцу број 04-153/18 од 27. априла 2018. године и број 04-273/23 од 14. јуна 2023. године, члан 31. мења се и гласи:

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је у обавези да поступа у складу са актом којим се утврђују ближи критеријуми за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика или трећег лица у установи, а који заједнички прописују министар просвете и министар надлежан за послове људских права.

Члан 2.

Члан 32. мења се и гласи:

„У Школи је забрањено: физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање ученика.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања и занемаривања.

Под **физичким насиљем** сматра се физичко кажњавање ученика од стране запосленог, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у установи, свако поншање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под **психичким насиљем** сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под **социјалним насиљем и злостављањем** сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика социјалних активности, одвајањем од других, неприхватање по основу различитости, ускраћивањем информација, изоловањем од заједнице, ускраћивањем задовољавања социјалних потреба.

Под **сексуалним насиљем и злостављањем** сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под **дигиталним насиљем** сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и објављивањем садржаја или поверљивих личних података без сагласности.

Осим наведених облика, насиље и злостављање препознаје се и кроз: злоупотребу ученика, насилни екстремизам, трговину људима, експлоатацију детета и ученика, породично насиље и др.

Злоупотреба детета и ученика је све оно што појединац, односно установа чини или не чини, што негативно утиче, наноси штету, ускраћује или смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи га у немоћан положај према појединцу или установи (злоупотреба у спорту, у политичке, верске, комерцијалне и друге сврхе). Злоупотреба подразумева и прекомерно подстицање, односно психолошки притисак на дете и ученика од стране родитеља ради постигнућа која могу да имају за последицу угрожавање нормалног психофизичког и социјалног развоја и најбољег интереса детета.

Насилни екстремизам је промовисање, заговарање, подржавање, припремање и учествовање у идеолошки мотивисаном насиљу за остваривање друштвених, економских, верских, политичких и других циљева.

Трговина људима је врбовање, превозење, пребацивање, скривање или примање лица, путем претње силом или употребом силе или других облика присиле, отмице, преваре, обмане, злоупотребе овлашћења или тешког положаја или давања или примања новца или користи да би се добио пристанак лица које има контролу над другим лицем у циљу експлоатације.

Експлоатација је рад који није у најбољем интересу детета и ученика, а у корист је другог лица, установе или организације. Ове активности могу да имају за последицу угрожавање физичког или менталног здравља, моралног, социјалног и емоционалног развоја детета и ученика, његову економску зависност, ускраћивање права на образовање и слободу избора.

Занемаривање и немарно поступање је пропуштање родитеља, друге особе која је преузела бригу о детету и ученику, установе или запосленог да у оквиру расположивих

средстава обезбеди услове за правилан развој детета и ученика у свим областима, а што може да наруши његово здравље и развој.

Занемаривање у установи обухвата: ускраћивање појединих облика образовно-васпитног рада неопходних ученику; нереаговање на сумњу о занемаривању или на занемаривање од стране родитеља; пропусте у обављању надзора и заштите ученика од повређивања, самоповређивања, употребе алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце, укључивања у деструктивне групе и организације и др.

Кризни догађај је у већини случајева непредвидив догађај са потенцијално негативним последицама. Тај догађај и његове последице могу проузроковати значајну штету особама које су непосредно или посредно изложене кризном догађају.

Кризни догађај карактерише број жртава (повређених или настрадалих), материјална штета, психолошке реакције појединца и/или заједнице у целини, као и солидарност у сврху отклањања последица.

Кризни догађаји су:

- природна смрт детета/ученика;
- покушај убиства и убиство детета/ученика (у установи или ван ње);
- покушај самоубиства ученика и самоубиство (у установи или ван ње);
- природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у установи;
- саобраћајна незгода у којој је повређено или настрадало дете, односно ученик и/или запослени у установи;
- нестанак детета/ученика;
- масовно тровање у простору установе;
- дојава о подметнутој експлозивној направи у установи или терористичком нападу и слично;
- талачка криза;
- насиље већих размера (масовне туче, вишеструка убиства, терористички напади);
- техничко-технолошке опасности (експлозија, изливање, испаравање отровних материја и пожар);
- природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари...);
- епидемија која је обухватила територију/општину на којој се налази установа;
- други кризни догађаји, у смислу Правилника о протоколу поступања у случајевима насиља, злостављања и занемаривања.

У случају проглашења ванредне ситуације, односно ванредог стања, школа поступа у складу са прописима који то уређују.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у школи, почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Министарство врши пријем пријава у вези са насиљем, злостављањем и занемаривањем ученика путем софтверског решења – Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу – **Чувам те**.

Протокол поступања у установи у односу на насиље, злостављање и занемаривање, садржај и начин спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начину за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, као и могућност коришћења софтверског решења – Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу – Чувам те, прописује министар.“

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања од стране ученика, његовог родитеља и одраслог над наставником, стручним сарадником или другим запосленим. Због повреде ове забране, против родитеља се покреће прекршајни, односно кривични поступак.

Члан 3.

Након члана 32. додаје се нови наслов „Забрана понашања које вређе углед, част и достојанство“ и нови члан 32.а који гласи:

Забрањено је свако понашање запосленог према детету, ученику и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор установе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности установе.

Ближе услове о начинима препознавања понашања којима се вређа углед, част или достојанство у установи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање установе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Члан 4.

У поглављу „Va Коришћење мобилних телефона од стране ученика, запослених и родитеља.“ брише се реч „ученика“.

Члан 5.

Члан 33а. мења се и гласи:

Наставницима се препоручује да мобилни телефон не носе са собом за време наставе и других наставних и ванаставних активности, као што је дежурство и слично, а ако га носе са собом мора да буде искључен.

Наставник може да користи телефон за време екскурзије ради комуникације са родитељима и ученицима.

Изузетно, наставник може на почетку часа да користи телефон ради уписа часа и одсутних ученика.

Уколико се утврди да наставник користи мобилни телефон за време наставе и других наставних и ванаставних активности, супротно овом члану, директор је дужан да против наставника покрене предвиђени поступак.

Члан 6.

Члан 33б. мења се и гласи:

Ненаставно стручно особље може да користи сопствене мобилне телефоне ради комуникације за службене потребе, а за приватне потребе за случај хитних, неопходних ситуација, у што краћем трајању.

Остало ненаставно особље за време рада може да користи своје мобилне телефоне само за случај хитних, неопходних ситуација, у што краћем трајању.

Члан 7.

Члан 33в. мења се и гласи:

Родитељима ученика и дугим страним лицима забрањено је сликање или снимање ученика, наставника, других запослених и трећих лица у школи или у школском дворишту школе без њихове изричите дозволе.

Члан 8.

Члан 33г. мења се и гласи:

Представницима медија и јавног информисања, директор може да дозволи сликање или снимање догађаја у школи или школском дворишту, давање интервјуа, с тим што је неопходна заштита ученика у складу са важећим прописима.

Члан 9.

Члан 33д. мења се и гласи:

Школа и наставници дужни су да врши надзор, старају се и воде бригу о ученицима и њиховој безбедности за време наставних и ваннаставних активности у просторијама школе и школском дворишту, односно на местима где се одвијају ваннаставне активности.

Имајући у виду да велики број ученика напушта школско двориште за време школских одмора ради куповине ужине, родитељима и ученицима се прпоручује да ужину доносе од куће.

За случај напуштања школског дворишта за време школских одмора и других активности без дозволе дежурног или предметног наставника, школа и наставници нису у могућност да врше надзор над ученицима, тако да неће одговарати за евентуалне штетне догађаје и последице.“

Члан 10.

Бришу се чланови 33ђ, 33е, 33ж, 33з, 33и и 33ј.

Члан 11.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Правилник је објављен на огласној
табли дана 26. априла 2024. године.

Оверава

Секретар

Катарина Марковић

Катарина Марковић

Председник Школског одбора

Ирена Ивановић

Ивановић